

крайні прояви беруть за основу слов'янську культуру та неоязичиство як за кістяк свої духовних та соціальних цінностей. Проблематика в сучасному суспільстві полягає в тому що все це переростає в субкультурні течії. Цим же призводить до крайньої правої течії радикалів. В цьому полягає проблематика цього питання. Тобто субкультури поклали в основу слов'янську символіку з ідеями крайні правової ідеології і це є сьогодні загрозою правопорядку та суспільної безпеки. Субкультури такого типу намагається показати свій етнос та цим ставлять як за мету розповсюдження своїх ідей у спільноті за рахунок пропаганди. Особливості цих напрямів в тому що всі вони підтримують здоровий спосіб життя, та заняття спортом, розвиток в духовному плані.

Отже, можу сказати, що сучасні адепти слов'янської культури, приносять великий внесок в розвиток побуту українців сьогодні. Насамперед це стосується культурологічного розвитку суспільства. Але питання стосовно субкультур в більшості випадків стосується саме радикальних течій є небезпечними для суспільства та системного ладу в країні в цілому.

Одержано 30.11.2019

УДК 159.922.6

Альона Олегівна СІРОШТАН

курсант групи ФЗ-107 факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Світлана Вячеславівна ХАРЧЕНКО,

професор кафедри педагогіки та психології

факультету № 3 Харківського національного

університету внутрішніх справ,

кандидат психологічних наук, доцент

СУЧАСНИЙ СТАН ДОСЛІДЖЕНЬ СИСТЕМИ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ КУРСАНТІВ ЗВО ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

В останній час в суспільстві відбуваються глибинні перетворення. Суттєво змінюються вимоги до особистості людини. Важливим в сучасному суспільстві є розуміння ціннісних

орієнтацій майбутніх фахівців правоохоронної галузі. Ціннісні орієнтації впливають на функції цілепокладання, прогнозування, планування, самоорганізації, контролю і корекції, цілеспрямованості поведінки на життєві цілі і конкретні ідеали, виступають як специфічний результат, якого можна досягти у майбутньому.

Основними завданнями в юнацькому віці є вибір професії, життєвого шляху, соціальне та особистісне самовизначення. У порівнянні з підлітками інтерес до навчання в юнацькому віці підвищується. Тому провідною діяльністю в умовах вищих навчальних закладів стає професійне навчання. До навчання юнаки ставляться свідомо, як до необхідної бази, передумови майбутньої професійної діяльності. Юнацький вік є сенситивним для формування життєвих цінностей, світогляду, релігійних поглядів людини. Основною спрямованістю юнаків є зосередження в майбутнє.

Період юнацтва у курсантів вищого спеціалізованого навчального закладу проходить в умовах жорсткої регламентації навчально-службової діяльності, чим значно відрізняється від життя їх однолітків – студентів цивільних вищих навчальних закладів.

С. П. Васильєв та А. О. Андрущенко вважають ціннісні орієнтації є впливовим чинником особистісного розвитку в період остаточного формування особистості курсанта та його професійного самовизначення. Смыслові пріоритети в цьому контексті є результатом рефлексії ціннісно-смыслові сфери і характеризують рівень зрілості особистості [1].

Л. М. Леженіною з'ясовано, що для курсантів першого та третього курсів більш значущими виявилися інструментальні цінності міжособистісного спілкування, прийняття інших, а для курсантів п'ятого курсу – цінності професійної самореалізації. Найменша значущість цінностей професійної самореалізації для курсантів третього курсу може бути обумовлена нормативною кризою професійної ідентичності, що підтверджується і специфічною ієрархією термінальних цінностей даних курсантів [2].

В дослідженні Л. М. Захаренко з'ясовано, що курсанти НАВСУ не ставлять високих запитів до життя і не намагаються впливати на навколишній світ шляхом творчого сприйняття і перетворення, прагнуть до незалежності. Відповідальність за свої вчинки курсанти розглядають у нерозривному взаємозв'язку з можливістю здійснення контролю власного життя [3].

С. П. Васильєв та А. О. Андрущенко визначили три проблемних періоди розвитку ціннісно-сміслових орієнтацій курсантів: адаптація до навчання (1 курс), невизначеність сміслових пріоритетів (3 курс), професійне та життєве самовизначення (5 курс) [1].

В роботі С. І. Яковенко та М. С. Ятчук, порівнювалися особливості системи цінностей курсантів і студентів ЗВО МВС України [4]. Встановлено, що для курсантів 1 курсу цінності «щасливе сімейне життя», «дисциплінованість», «відповідальність» є більш важливими, ніж для студентів; для курсантів 2 курсу цінності «розвиток», «творчість», «чесність» і «чуйність» є менш важливими, ніж для студентів; для третьокурсників значущі відмінності ціннісних орієнтацій існують лише за цінністю «любов», яка для курсантів є менш важливою, ніж для студентів; курсантів четвертого курсу менше турбують цінності особистого життя («любов») і міжособистісних стосунків («щастя інших», «життєрадісність»). Для них більш важливими, ніж для студентів, є цінності «здоров'я» та «раціоналізм». Відмінності ціннісних орієнтацій курсантів і студентів, на думку вчених, зумовлені відмінностями в базових цінностях та в організації навчально-виховного процесу, яка закріплює відмінності в системі цінностей.

Таким чином, проблема ціннісних орієнтацій майбутніх фахівців широко досліджується в психологічній науці. Важливим є з'ясування, яка система цінностей є найбільш сприятливою для формування правоохоронця, що відповідає вимогам сьогодення, та які умови сприятимуть її формуванню в умовах навчання в ЗВО зі специфічними умовами навчання.

Список бібліографічних посилань

1. Васильєв С. П., Андрущенко А. О. Психологічні особливості динаміки ціннісно-сміслових орієнтацій курсантів вищих військових навчальних закладів в контексті розвитку їх психічної саморегуляції. *Вісник Національного університету оборони України*. 2013. Вип. 1 (32). С. 174–178. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnaou_2013_1_34.pdf (дата звернення: 19.11.2019).

2. Леженіна Л. М. Особливості ціннісних орієнтацій курсантів різних років навчання. *Науковий огляд*. 2014. Т. 9, № 10. URL: <https://naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/view/344/530> (дата звернення: 19.11.2019).

3. Захаренко Л. М. Особливості ціннісного компоненту життєвої перспективи курсантів вищих навчальних закладів МВС України. *Юридична психологія та педагогіка*. 2013.

№ 1. С. 62–69. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/igrp_2013_1_10.pdf (дата звернення: 19.11.2019).

4. Яковенко С. І., Ятчук М. С. Трансформаційні зміни особистості в умовах ВНЗ (порівняльний аналіз відмінностей між курсантами та студентами). *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна*. 2012. Вип. 2 (2). С. 389–398. URL: http://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyku/nvsp/02_2012_2/12yasikts.pdf (дата звернення: 19.11.2019)

Одержано 20.11.2019

УДК 159.9

Дарина Олександрівна ШУТКО,

курсант групи ФЗ-309 факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Світлана Вячеславівна ХАРЧЕНКО,

професор кафедри педагогіки та психології

*факультету № 3 Харківського національного
університету внутрішніх справ,*

кандидат психологічних наук, доцент

ВПЛИВ РИС ХАРАКТЕРУ НА УСПІШНІСТЬ АДАПТАЦІЇ КУРСАНТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ ЗВО ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

Психологічна адаптація є процесом встановлення оптимальної відповідності особистості та навколишнього середовища в ході здійснення властивої людині діяльності, яка дозволяє суб'єкту задовольняти актуальні потреби й реалізувати значимі цілі (при збереженні психічного й фізичного здоров'я), забезпечує в той же час відповідність психічної діяльності людини, її поведінки вимогам середовища. Навчання у закладі вищого освіти (ЗВО) для молодшої людини – один з найважливіших періодів її життєдіяльності, особистісного зростання та становлення як фахівця.

Із проблем адаптації першокурсників ЗВО, у тому числі й зі специфічними умовами навчання, проведена безліч досліджень. Ситуація адаптації до нового освітнього простору